

WIKBORG | REIN

Nytt i energiretten i 2022

Mai

Innhold

- 3** Nett og kraftmarked
- 5** Hydrogen
- 6** Havenergi
- 8** Landbasert vindkraft
- 9** Nyheter fra EU
- 11** Lov- og forskriftsendringer
- 13** Fra domstolene

Energisektoren har fått omfattende oppmerksomhet i starten av 2022, hvor blant annet høye strøm- og gasspriser, regjeringens satsning på havvind og konsekvensene for energimarkedet av Russlands invasjon av Ukraina er noen av temaene som har preget nyhetsbildet. I dette nyhetsbrevet vil vi gi en overordnet oversikt over noen av de viktigste nyhetene og endringene innen energibransjen hittil i 2022, fra et juridisk perspektiv.

NETT OG KRAFTMARKED

FORSLAG OM NY NETTLEIEMODELL

Det har over lengre tid pågått en bred offentlig debatt vedrørende innføring av en ny nettleiemodell. Olje- og energidepartementet ("OED") vedtok en endring av kontrollforskriften 10. juni 2021 med nye forskriftskrav for utforming av nettleien for kunder i distribusjonsnettet. Den uttalte hensikten med en ny nettleiemodell har vært å redusere behovet for nye nettinvesteringer, ved å utnytte det eksisterende nettet på en mer effektiv måte. De nye kravene skulle i utgangspunktet tre i kraft 1. januar 2022, men OED utsatte ved vedtak av 22. desember 2021 ikrafttredelsen til 1. juli 2022.

Debatten rundt ny nettleiemodell har fortsatt i 2022, og i mars 2022 samlet 29 organisasjoner og selskaper seg bak en felles anbefaling til ny nettleiemodell som ble sendt til OED. Blant organisasjonene som støtter forslaget er Energi Norge, de elleve største nettselskapene i Norge, Huseierne, Elbilforeningen og Naturvernforbundet. Anbefalingen går ut på at den nye nettleiemodellen skal bestå av følgende elementer:

- (i) **Energiledd:** Minimum 50 % av nettselskapets inntekter fra den aktuelle kundegruppen skal komme fra energileddet i ny nettleiemodell;
- (ii) **Fastledd:** Den del av nettleien som ikke kreves inn over energileddet skal innkreves gjennom et kapasitetsbasert fastledd som motiverer til å jevne ut store forbruks-topper. Fastleddet bør ikke baseres på maksforbruk i én enkelttime.
- (iii) **Forenklet tidsdifferensiering:** Tidsdifferensiering av energileddet bør innføres for å motivere til flytting av fleksibelt forbruk, men bør begrenses til et skille mellom dag og natt/helg for å gjøre det enklest mulig for forbrukerne; og

Den samlede gruppen anbefaler at nettleiemodellen innføres med virkning fra 1. juli 2022.

Den største endringen i dette forslaget, sammenlignet med den vedtatte forskriften, er at gruppen anbefaler at energileddet skal utgjøre minimum 50 % av nettselskapets inntekter, i motsetning til maksimum 50 %.

RME har i etterkant uttrykt skepsis til forslaget, blant annet fordi den anbefalte modellen ikke i samme grad som den vedtatte forskriftsendringen vil bidra til å redusere behovet for nettutbygging, og dermed i mindre grad bidra til å holde nettleien lav.

FORLENGELSE AV STRØMSTØNADSLOVEN

For å hjelpe nordmenn med å håndtere ekstraordinære strøm-utgifter gjennom vinteren ble Midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strøm-utgifter (strømstøndsloven) (LOV-2021-12-22-170) vedtatt i desember 2021. Loven gjaldt i utgangspunktet for energi- bruk frem til og med mars 2022, men i [tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020-2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energi-ressurser"](#), som ble fremlagt 8. april 2022, ble det uttalt at stønadsordningen forlenges til og med mars 2023. Det er anslått at forlengelsen vil øke statens samlede utgifter til strømstøndsordningen til totalt 22,5 milliarder kroner.

REGJERINGEN VARSLER ENDRINGER SOM SKAL GI BEDRE FASTPRISAVTALER PÅ STRØM

Regjeringen uttalte i en pressemelding 6. april 2022 at det jobbes med konkrete tiltak som skal gi forbrukere og bedrifter bedre muligheter for fastprisavtaler på strøm, herunder blant annet et forslag om endringer i regimet for grunnrenteskatt. Formålet er å sørge for et bedre tilbud til de som ønsker eller har behov for en økonomisk forutsigbarhet på strømkostnadene sine.

Regjeringen uttaler at innspillene fra kraftbransjen har vært tydelige på at prissikring og fastprisavtaler er en forutsetning for et velfungerende sluttbrukermarked for strøm, og

bransjeaktørene fremhever at kraftprodusentene bør tilby fastpriskontrakter for kraft til strømleverandørene, samt at det bør settes et maksimalt prispåslag ved videresalg av kraft gjennom standardiserte fastpriskontrakter til husholdninger og bedrifter i sluttbrukermarkedet.

Når det gjelder mulige endringer i regimet for grunnrenteskatt, fremhever aktørene i kraftbransjen at grunnrenteskatten for volum solgt gjennom denne typen fastprisavtaler bør baseres på inntekten avtalene faktisk gir kraftprodusentene, tilsvarende systemet for industrikraft. I dagens grunnrenteskattordning er hovedregelen at kraften verdsettes til spotmarkedspris, hvilket ifølge bransjeaktørene medfører en for stor skatterisiko dersom omfanget av langsiktige fastprisavtaler blir omfattende.

Regjeringen arbeider videre basert på en forutsetning om at det skal avtales priser på henholdsvis tre, fem og syv år, samt at det skal være et maksimalt prispåslag i leddet mellom produksjonsselskapet og sluttbrukerkundene. Videre vil regjeringen vektlegge at en endring i grunnrenteskatten ikke åpner opp for skattemessige tilpasninger. Utredningen vil bli sendt på høring så snart som mulig, med sikte på behandling i Stortinget i løpet av høstsesjonen 2022 og innføring fra 1. januar 2023.

SALG AV FORTUM OSLO VARME - SATSING PÅ KARBONFANGST

Den 22. mars 2022 inngikk Fortum en avtale med et nytt industrielt partnerskap, bestående av Hafslund Eco, Infranode og HitecVision, om salg av sin eierandel på 50 % av Fortum Oslo Varme AS ("Fortum Oslo Varme") for ti milliarder kroner. Fortum Oslo Varme er Norges største leverandør av fjernvarme, og transaksjonen priser Fortum Oslo Varme til omtrent 20 milliarder kroner. Som del av transaksjonen vil Oslo kommunes eierandel i Fortum Oslo Varme overføres til Hafslund Eco, slik at eierskapet etter gjennomføring av transaksjonen vil være fordelt mellom Hafslund Eco (60 %), Infranode (20 %) og HitecVision (20 %). Gjennomføring av transaksjonen forutsetter godkjenning fra både byrådet i Oslo og Konkurransetilsynet.

Det nye partnerskapet har et langsiktig mål om at Fortum Oslo Varme skal realisere karbonfangst (CCS) på forbrenningsanlegget på Klemetsrud i Oslo fra og med 2026. Forbrenningsanlegget på Klemetsrud er i dag den aktøren i Oslo som slipper ut mest CO₂, med totalt 14 % av Oslos utslipp. Ambisjonen er at fra og med 2026 skal opp mot 400 000 tonn CO₂ fanges årlig, hvilket tilsvarer årlige utslipp fra 200 000 biler. Det er antatt at realisering av prosjektet vil koste omtrent 9 milliarder kroner, og partnerskapet har lovet å garantere for 6 milliarder kroner forutsatt at den

norske stat dekker de resterende 3 milliardene. Det følger av [tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020–2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser."](#) som ble fremlagt 8. april 2022, at Olje- og energidepartementet vil sette seg inn i finansieringsforslaget fra Fortum Oslo Varme og de foreslåtte vilkårene før en videre prosess avklares.

HITECVISION OG TRØNDERENERGI MED NY FORNYBARSATSNING

I mars 2022 annonserte oppkjøpsfondet HitecVision og kraftkonsernet TrønderEnergi at de skal etablere et nytt felleseid selskap som skal satse innenfor fornybar energiproduksjon, elektrifisering og energieffektivisering i Norden. HitecVision og TrønderEnergi vil hver ha en eierandel på 50 % av selskapet som i første fase forventes å ha en investeringskapasitet på mellom 15 og 20 milliarder kroner.

Planen er at TrønderEnergi skal overføre all sin virksomhet til det nyetablerte selskapet, med unntak av (i) eierskapet til 81 % av TrønderEnergis vannkraft, og (ii) eierskapet til nettkonsernet Tensio. Virksomheten som TrønderEnergi skal overføre verdsettes til et beløp i størrelsesorden mellom seks og syv milliarder kroner, og HitecVision vil skyte inn et tilsvarende kontantbeløp til det felleseide selskapet. Partene har som ambisjon at det nye selskapet skal være operativt i fjerde kvartal 2022, forutsatt at samarbeidet godkjennes av generalforsamlingen i TrønderEnergi som er planlagt avholdt i juni 2022.

Partnerskapet har et langsiktig mål om at Fortum Oslo Varme skal realisere karbonfangst (CCS) på forbrenningsanlegget på Klemetsrud i Oslo fra og med 2026

Statens viktigste rolle for hydrogen i Norge er «å bidra til at hydrogenproduksjon kan bli en konkurransedyktig næring i framtiden er å sørge for generelle og forutsigbare rammebetingelser».

HYDROGEN

KLARGJØRING AV REGJERINGENS AMBISJONER FOR HYDROGEN

Det er et stort antall pågående prosjekter i Norge som planlegger å produsere, distribuere og/eller bruke hydrogen produsert med lave eller ingen utslipp, og en rekke av prosjektene mottar støtte fra staten. [I tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020–2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser"](#) ("Tilleggsmeldingen"), som ble presentert 8. april 2022, uttaler staten støtte til veikartet for hydrogen som ble presentert i Meld. St. 36 (2020–2021) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser, og uttaler at statens viktigste rolle for hydrogen i Norge er "å bidra til at hydrogenproduksjon kan bli en konkurransedyktig næring i framtiden er å sørge for generelle og forutsigbare rammebetingelser".

For å oppfylle denne rollen uttaler regjeringen at de vil:

- (i) "bidra til å bygge opp en sammenhengende verdikjede for hydrogen produsert med lave eller ingen utslipp der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt
- (ii) for å bidra til å redusere norske klimagassutslipp, ha en ambisjon om å legge til rette for produksjon av hydrogen med lave eller ingen utslipp for å dekke den nasjonale etterspørselen
- (iii) bidra i utviklingen av et marked for hydrogen i Europa blant annet gjennom å delta i relevante samarbeidsfora og -program for hydrogen, regelverksutforming for hydrogen i Europa som EØS-land, forskningssamarbeid, bilateralt samarbeid med relevante land og gjennom å skape et nasjonalt marked for hydrogen
- (iv) legge til rette for etablering av samfunnsøkonomisk lønnsom produksjon av blått hydrogen blant annet gjennom Gassco sin arkitektfunksjon, ved å tildele areal for CO₂ -lagring etter lagringsforskriften til interessenter med lagringsbehov og behandle relevante søknader om utbygginger under lagringsforskriften raskt og effektivt.
- (v) gjennomføre en ekstern utredning av hvordan staten kan bidra til å bygge opp en sammenhengende verdikjede for hydrogen produsert med lave eller ingen utslipp, der produksjon, distribusjon og bruk utvikles parallelt, statlig eierskap som virkemiddel vil inngå i utredningen."

HAVENERGI

REGJERINGENS SATSING PÅ HAVVIND

I februar 2022 fremla regjeringen sin plan for realisering av første fase av havvind fra Sørilige Nordsjø II. Regjeringen bekreftet at første fase vil utgjøre utvikling og bygging av 1 500 MW, hvilket gir en estimert årlig produksjon på 7 TWh. Til tross for et tydelig ønske fra næringslivet om hybridkabler, bestemte regjeringen at kraften fra første fase i Sørilige Nordsjø II skal sendes via radialer til det norske fastlandet. Den uttalte hensikten med overføring av kraften til fastlandet er å øke tilgangen til elektrisitet i Sør-Norge, og dermed sørge for lavere strømpriser for forbrukere og strømtensiv næringsvirksomhet. Regjeringen har imidlertid ikke lukket døren for bruk av hybridkabler for de resterende 1 500 MW fra Sørilige Nordsjø II, og har bedt Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Statnett samarbeide om en utredning for ulike nettløsninger for vindkraft til havs, og hvilke effekter dette vil ha på det norske kraftsystemet. Utredningen forventes å være ferdig i andre halvdel av 2022.

Regjeringen fastholder at tildeling av areal til fornybar energiproduksjon til havs som hovedregel skal skje via auksjon, men ga ingen indikasjoner på hvordan auksjonen skal gjennomføres, bortsett fra at Olje- og energidepartementet ("OED") har fått i oppdrag å utvikle en auksjonsmodell som skal anvendes for tildeling av areal i første fase av Sørilige Nordsjø II. Det er forventet at auksjonsmodellen vil være ferdig i løpet av 2022.

[For mer informasjon om regjeringens planer for første fase fra Sørilige Nordsjø II, se blant annet Wikborg Reins nyhetsbrev.](#)

Regjeringen utdypet videre sine planer for norsk havvind i [tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020–2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser"](#) ("Tilleggsmeldingen") som ble fremlagt 8. april 2022. Tilleggsmeldingen inneholder

begrenset med ny informasjon om norsk havvind, men regjeringen fremhever ambisjonen om at de første prosjektene skal være i drift før 2030, noe implementering av en mer effektiv konsesjonsprosess skal bidra til. Regjeringen uttaler at de før utlysning av arealer vil fremme en lovendring og fastsette det øvrige rammeverket for tildeling av arealer i tråd med forslagene som har vært på høring. De endelige utlysningsområdene for Sørlige Nordsjø II og Utsira Nord vil først fastsettes etter at høringsrunden med forslag til inndeling er ferdig og eventuelle innspill er vurdert. Regjeringen fremhever ønsket om en tett dialog med havvindnæringen og andre brukere av havet i utarbeidelsen av utlysningsdokumentene. Prekvalifiseringskriterier, auksjonsmodell og kvalitative kriterier vil derfor sendes på høring i forkant av utlysningen.

I etterkant av fremleggelsen av forslaget til endringer i havenergilova, havenergilovforskrifta og veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs i juni 2021 mottok OED over 150 høringssvar. I Tilleggsmeldingen gjengir OED noen sentrale deler av den videre prosessen basert på mottatte høringssvar, herunder at:

- (i) Aktører som har gått sammen i konsortier kan samlet oppfylle kravene til prekvalifisering, og selskaper kan bruke erfaring og kompetanse fra sine eierselskap.
- (ii) Kriteriene for prekvalifisering vil kunne variere fra område til område, og endelige forslag til kriterier vil bli sendt på høring før fastsettelse.
- (iii) Departementet anerkjenner behovet for avklaringer om organisering og utvikling av nettløsninger før tildeling av areal, og departementet vil jobbe videre med å redusere usikkerheten tilknyttet organisering og utvikling av havnett parallelt med utvikling av auksjonsmodellen for Sørlige Nordsjø II.
- (iv) De kvalitative kriterier for tildeling av areal på Utsira Nord vil kunne variere ut ifra området som skal tildeles, og kriteriene bør derfor være fleksible og følge av utlysningen for hvert aktuelle område.
- (v) Det er ikke foreslått å øke kapasiteten for Sørlige Nordsjø II fra 3 til 6 GW.
- (vi) Statnett skal være ansvarlig for planlegging av havnettet i henhold til retningslinjene gitt fra OED.

I tillegg til innhold om videre prosess på Sørlige Nordsjø II og Utsira Nord, følger det av Tilleggsmeldingen at NVE har fått oppgaven med å identifisere nye områder for produksjon av fornybar energi til havs basert på innspill fra en direktoratsgruppe, samt utarbeide forslag til konsekvensutredningsprogram. NVE estimerer at arbeidet med identifisering av områder og konsekvensutredning vil ta henholdsvis ett år og halvannet år.

Regjeringen fremhever ambisjonen om at de første prosjektene skal være i drift før 2030, noe implementering av en mer effektiv konsesjonsprosess skal bidra til.

STATNETTS FAGRAPPORT OM HAVVIND I SØRLIGE NORDSJØ II

[Statnett fremla i mars 2022 sin fagrapport om havvind i Sørlige Nordsjø II](#), hvor ulike økonomiske og markedsmessige forhold ved utvikling av norsk havvind i Sørlige Nordsjø II etter første fase med tilknytning via radialer ble presentert. Statnetts konklusjoner er i korte trekk oppsummert på følgende måte:

- (i) "Havvind, industriforbruk og nett på land må utvikles helhetlig.
- (ii) Samlet norsk priseffekt av mer havvind og økt forbruk er lav når Norge er i energibalanse.
- (iii) Norsk havvind kan bli lønnsomt for utbygger basert på kraftsalg. Betaling for nett kan avgjøre.
- (iv) Hybrid gir bedre ressursutnyttelse og samfunnsøkonomisk lønnsom kraftutveksling.
- (v) Utvikling av et masket nett i Nordsjøen vil kreve teknologitvilling."

Statnett sine analyser konkluderer med at overgangen til et kraftsystem dominert av vind- og solkraft i hele Europa vil bety klart mest for de norske kraftprisene i perioden 2030-2040, hvilket vil dempe kraftprisene og priseffekten av nytt forbruk og ny produksjon.

OED fremhever videre at nye meldinger om landbasert vindkraft skal inneholde en plan for medvirkning, samt at naboer og andre interesserte skal varsles slik at en større krets av naboer skal kunne involvere seg i konsesjonsprosessen.

LANDBASERT VINDKRAFT

ÅPNING FOR KONSESJONSBEHANDLING AV NYE VINDKRAFTPROSJEKTER

Konsesjonsbehandlingen av vindkraft på land har, med noen få unntak, vært stanset siden april 2019. I juni 2021 ble det åpnet for en gjenopptakelse av eksisterende søknader ved anmodning fra vertskommunene. Den 8. april 2022 åpnet imidlertid Olje- og energidepartementet ("OED") opp for behandling av meldinger om nye vindkraftprosjekter, forutsatt at vertskommunene samtykker til dette. [I et brev til NVE fremhever OED eksplisitt betydningen av samtykke fra vertskommunene](#), og ved oversendelse av melding til NVE må det vedlegges en skriftlig bekreftelse på at vertskommunen samtykker til at meldingen tas til behandling. Før meldingen kan sendes på høring må også vertskommunene ha besluttet hvordan de vil behandle prosjektet etter plan- og bygningsloven.

OED fremhever videre at nye meldinger om landbasert vindkraft skal inneholde en plan for medvirkning, samt at

naboer og andre interesserte skal varsles slik at en større krets av naboer skal kunne involvere seg i konsesjonsprosessen. Dersom meldingen gjelder etablering av vindkraftverk i samiske områder, skal de samiske interessene involveres i alle stadier i prosessen.

Det fremgår av [tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020-2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser"](#) at regjeringen vil følge opp Stortingets vedtak om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven. Forslag om hvordan dette skal skje planlegges sendt på høring sommeren 2022.

Behandlingen av meldinger og konsesjonssøknader må for øvrig legges til grunn de endringer og hensyn som følger av Stortingets behandling av vindkraftmeldingen ([Meld. St. 28 \(2019-2020\)](#)).

NYHETER FRA EU

FIT FOR 55 – GASS ER IKKE LENGER BARE GASS

EU-kommisjonen kom like før jul med andre forslagspakke til "Fit for 55", som blant annet inneholdt lovforslag om regulering av det europeiske gassmarkedet. Formålet med de nye lovforslagene er å avkarbonisere EUs gassmarked ved å lette opptaket av fornybare- og lavkarbon-gasser, inkludert hydrogen, samt sørge for energisikkerhet. Lovforslagene skal formidle et budskap om at gass har en rolle å spille i det grønne skiftet, men at reglens hensikt er å tilrettelegge for en utfasing av bruken av fossile gasser og erstatte dette med "rene" gasser.

For aktører i markedet vil det bli viktig å lære seg EUs definisjoner på blant annet (i) naturgass (natural gas), (ii) fornybar gass (renewable gas), (iii) lavkarbonhydrogen (low-carbon hydrogen), (iv) lavkarbon-gass (low carbon gas), og (v) lavkarbondrivstoff (low carbon fuels). For mer informasjon om lovforslagene og EUs definisjoner, [se blant annet Wikborg Reins nyhetsbrev](#).

Like før årsskiftet ble også EU-kommisjonens forslag til gassens rolle i EUs taksonomi lekket. Inkludering av gassproduksjon i taksonomien vil være viktig blant annet for tilgangen til kapital for fremtidige prosjekter. Forslaget legger opp til at gass (og også atomkraft) vil kunne bli regnet som bærekraftige investeringer i en overgangsperiode, men vilkårene er imidlertid så strenge at det vil være krevende å oppfylle dem.

EU-TAKSONOMIEN

(i) Rapport om utvidet taksonomi

The Platform on Sustainable Finance publiserte i mars 2022 en rapport om en utvidet taksonomi ([Report on Taxonomy extension options supporting a sustainable transition linked to environmental objectives](#)). Rapporten innebærer et forslag om at dagens grønne taksonomi suppleres av kriterier for (gule) overgangsaktiviteter og identifisering av (røde) skadelige aktiviteter. Hensikten med å ta i bruk denne typen trafikklysmoell er for det første et ønske om å stimulere til investeringer i overgangsaktiviteter. Det legges til grunn i rapporten at volumet på finansielle aktiva som per i dag vil oppfylle kravene i den grønne taksonomien kun utgjør mellom 1 – 5 %, og at det derfor er nødvendig for gjennomføringen av det grønne skiftet å stimulere til tiltak som vil forbedre selskapers miljø- og klimaprestasjon, selv om innsatsen ikke klarer å løfte aktiviteten helt opp på grønt nivå. For det andre vises det til at en nyansering av nivåene

vil føre til mer transparens og gi mer detaljert informasjon om selskapers aktiviteter innenfor bærekraft gjennom en synliggjøring av hvor på "skalaen" selskapet befinner seg. Kort forklart innebærer en utvidet taksonomi at selskaper som utøver aktiviteter som ikke oppfyller kravene i den grønne taksonomien, likevel har en mulighet til å vise at de bidrar til omstillingen, gjennom å vise til stadig innsats som forbedrer klima og miljøavtrykket.

The Platform on Sustainable Finance har også laget et utkast til en [sosial taksonomi](#), og kommet med [det første utkastet til tekniske "screening"-kriterier for de fire siste miljømålene](#). Samtlige utkast skal nå gjennom politisk behandling av EU-kommisjonen.

(ii) Lov om implementering av EU-taksonomien og offentliggjøringsforordningen (Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR))

Stortinget vedtok loven som implementerer både taksonomien og offentliggjøringsforordningen (Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)) i desember 2021. Loven må godkjennes av EØS-komiteen før den kan tre i kraft i Norge, noe som forventes i løpet av våren 2022. Finanstilsynet har

Kort forklart innebærer en utvidet taksonomi at selskaper som utøver aktiviteter som ikke oppfyller kravene i den grønne taksonomien, likevel har en mulighet til å vise at de bidrar til omstillingen, gjennom å vise til stadig innsats som forbedrer klima og miljøavtrykket.

likevel oppfordret alle virksomheter som vil bli omfattet av taksonomiens rapporteringsplikter til å starte arbeidet allerede nå, og ikke vente på endelig ikrafttredelsesdato. Det er videre lagt til grunn av Finanstilsynet at man etterstreber å følge EUs tidslinjer for når rapporteringspliktene inntreffer.

REPOWEREU - EUS AMBISJON OM UTFASING AV RUSSISK GASS

I kjølvannet av Russlands militære invasjon av Ukraina fremla EU-kommisjonen i mars 2022 meldingen "[REPowerEU: Joint European Action for more affordable, secure and sustainable energy](#)" (heretter "REPowerEU") som presenterte EU-kommisjonens ambisjon om å redusere gassforbruket og erstatte russisk gass med gass fra andre aktører. REPowerEU har et ambisiøst mål om at EU skal redusere sin import av gass fra Russland med to tredjedeler allerede innen utgangen av 2022, hvilket tilsvarer omtrent 100 bcm (milliarder kubikkmeter) med gass.

EU importerer i dag omtrent 90 % av gassen som brukes i de 27 medlemslandene, hvorav omtrent 45 % prosent importeres fra Russland. Det ambisiøse målet skal hovedsakelig nås ved (i) økt diversifisering av importert gass, og (ii) eksponentiell økning av produksjonen av fornybar energi.

EU-kommisjonen tar sikte på at omtrent 60 % av gassen som skal erstattes ved diversifisering innen utløpet av 2022 skal importeres via gassrør eller LNG, hvilket blant annet prognoser fra Rystad Energy antyder at vil bli vanskelig å oppnå. Når det gjelder den eksponentielle veksten i produksjonen av fornybar energi fremheves særlig hydrogen, solenergi og vindkraft, i tillegg til bærekraftig biometan.

Satsingen som ble presentert i REPowerEU må sees i lys av EU-kommisjonens initiativ "Fit for 55", hvor et av siktemålene er å redusere EUs forbruk av gass med 30 % innen 2030.

REPowerEU har et ambisiøst mål om at EU skal redusere sin import av gass fra Russland med to tredjedeler allerede innen utgangen av 2022.

LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM STØTTE SOM FØLGE AV EKSTRAORDINÆRE UTGIFTER TIL ELEKTRISK KRAFT FOR JORDBRUKS- OG VEKSTHUSNÆRINGEN (FOR-2022-02-10-201)

Olje- og energidepartementet fastsatte 10. februar 2022 "Midlertidig forskrift om støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft for jordbruks- og veksthusnæringen". Forskriftens formål er å bidra til å opprettholde norsk matproduksjon i jordbruket og produksjon i veksthus ved å etablere en midlertidig støtteordning som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft. Forskriften gjelder i utgangspunktet strømutfgifter for produksjon i perioden desember 2021 til og med mars 2022 for foretak som kan motta såkalt "produksjonstilskudd eller avløsertilskudd" etter forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. I [tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020–2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser"](#), fremlagt 8. april 2022, foreslår imidlertid regjeringen at ordningen forlenges til ut mars 2023. Det er anslått at statens kostnader tilknyttet stønadsordningen frem til utløpet av 2022 vil være omtrent 500 millioner kroner.

MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM STRØMSTØNAD TIL BOLIGSELSKAP (FOR-2022-01-21-103)

Med hjemmel i "Midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (strømstønadsloven)" fastsatte Olje- og energidepartementet 21. januar 2022 en midlertidig forskrift om strømstønad som skal bidra med økonomisk bistand til at husholdninger i boligselskap med fellesmålt husholdningsforbruk som følge av ekstraordinære strømutfgifter. Forskriften gjelder strømforbruk fra og med desember 2021 til og med mars 2022, og oppheves 1. juli 2022. Det følger av [tilleggsmeldingen til regjeringens energimelding Meld. St. 36 \(2020–2021\) "Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser"](#), fremlagt 8. april 2022, at ordningen er anslått å koste staten omtrent 300 millioner kroner.

FORSKRIFT OM ENDRING I FORSKRIFT OM ENERGIMERKING AV ENERGIRELATERTE PRODUKTER (FOR-2022-01-26-147).

Den 26. januar 2022 fastsatte Norges vassdrags- og energidirektorat "Forskrift om endring i forskrift om energimerking av energirelaterte produkter (energimerkeforskriften

for produkter)", hvor det ble fastsatt endringer til forskrift 27. mai 2013 nr. 534 om energimerking av energirelaterte produkter (energimerkeforskriften for produkter).

FORSLAG OM FORSKRIFTSENDRINGER SOM TAR SIKTE PÅ Å GJØRE DET ENKLERE FOR FORBRUKERKUNDER Å KJØPE STRØM

Den 8. april 2022 sendte regjeringen et [forslag til endringer i \(i\) Forskrift om prisopplysninger for varer og tjenester \(FOR-2012-11-14-1066, og heretter "prisopplysningsforskriften"\) og \(ii\) Forskrift om måling, avregning, fakturering av net-tjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. \(FOR-1999-03-11-301, og heretter "avregningsforskriften"\)](#) på høring, hvor det foreslås endringer som vil påføre strømleverandørene strengere krav til hva slags informasjon de må oppgi til strømkundene. Bakgrunnen for forslaget er at regjeringen ønsker at forbrukerne skal få bedre informasjon før inngåelse av en strømvtales, noe som blant annet vil gjøre det enklere for forbrukere å sammenligne strømvtales. Forslaget er basert på forslag fra Forbrukertilsynet og RME.

I prisopplysningsforskriften foreslås det innføring av en ny regel om prisopplysninger brukt i markedsføring, samt en innskjerpelse av kravene til varsling ved endring av avtalevilkår. I avregningsforskriften foreslås det endringer

Forskriftens formål er å bidra til å opprettholde norsk matproduksjon i jordbruket og produksjon i veksthus ved å etablere en midlertidig støtteordning som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft.

Regjeringen ønsker at forbrukerne skal få bedre informasjon før inngåelse av en strømavtale, noe som blant annet vil gjøre det enklere for forbrukere å sammenligne strømavtaler.

til informasjonskravene på strømfakturaen som skal gjøre strømavtalen mer etterprøvable for forbrukerne. I tillegg foreslås det å forskriftsfeste sluttbrukernes tilgang til måleverdier og kundeopplysninger i Elhub.

Fristen for å inngi høringsvar er 30. mai 2022, og ambisjonen er at forskriftsendringene skal tre i kraft 1. september 2022.

FORSLAG OM FORSKRIFTESENDINGER FOR PRISREGULERING AV FJERNVARME

Den 8. april sendte OED ut et [forslag til midlertidig forskrift om prisregulering av fjernvarme, som skal klargjøre virkeområdet for prisregulering av fjernvarme under Midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømavgifter \(strømstøndsloven\)](#).

I henhold til energiloven § 5-5 (1) annet punktum skal ikke prisen for fjernvarme overstige prisen for elektrisk oppvarming i vedkommende forsyningsområde. Ved vedtakelsen av strømstøndsloven i desember 2021 ble det fastslått at maksprisen på fjernvarme til husholdninger reduseres tilsvarende strømstønden, og i ettertid har det vært usikkerhet om energilovens prisregulering omfatter alle fjernvarmekunder av anlegg med konsesjon, eller om den er begrenset til kunder med tilknytningsplikt. Usikkerheten skyldes at

det kun er kunder i fjernvarmeanlegg med tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven som har rett til å klage på fjernvarmeprisen til NVE.

Formålet med den foreslåtte forskriftsendringen er å klargjøre at alle anlegg med konsesjon som leverer fjernvarme til husholdningskunder er omfattet av prisreguleringen i energiloven § 5-5 (1) ledd annet punktum. Det er videre foreslått at ordningen tidsbegrenses tilsvarende strømstøndsordningens varighet, og at det fremdeles kun skal være kunder med tilknytningsplikt som skal ha rett til å klage til NVE på prisen på fjernvarme, jf. energiloven § 5-5 tredje ledd. OED foreslår imidlertid å forskriftsfeste at NVE gis en kontrollmyndighet, og at fjernvarmeselskapene på forespørsel fra NVE plikter å gi nødvendige opplysninger.

Det følger videre av høringsnotatet at NVE har påbegynt et arbeid hvor behovet og mulighetene for å endre prismodellen for fjernvarme på lang sikt skal vurderes. Departementet tar sikte på å komme tilbake til utformingen og rekkevidden av energiloven § 5-5 som del av denne prosessen, men tidsplanen er usikker.

Høringsfristen utløp 26. april 2022, og OED mottok 14 høringsvar.

FRA DOMSTOLENE

HØYESTERETT - NETTSELSKAP ERSTATNINGSANSVARLIG ETTER TREFALL UTENFOR LINJETRASEEN

Høyesterett avsa 24. januar 2022 dom i favør av de fire forsikringsselskapene Tryg, Fremtind, If og Codan i sak mot Elvia AS ("Elvia") vedrørende ansvaret for skader på i underkant av fire millioner kroner. Bakgrunnen for saken var et trefall over en kraftlinje, som medførte overspenning i distribusjonsnettet og dermed også omfattende skader på elektriske anlegg hos en rekke nettkunder. Høyesterett konkluderte med at Elvia var ansvarlig for skadene da vilkårene for et eventuelt ansvarsfritak etter forbrukerkjøpslovens regler om kontrollansvar ikke var oppfylt. I følge Høyesterett var trefallet en skadeårsak som objektivt sett lå innenfor det Elvia hadde mulighet til å kontrollere (Elvia hadde blant annet juridisk sett en rett til å foreta sikringshogst), og skadeårsaken ble ansett å være påregnelig på avtaletidspunktet.

Høyesterett konkluderte med at Elvia var ansvarlig for skadene da vilkårene for et eventuelt ansvarsfritak etter forbrukerkjøpslovens regler om kontrollansvar ikke var oppfylt.

Selv om Høyesteretts avgjørelse bygger på konkrete vurderinger av faktiske forhold, vil avgjørelsen kunne medføre at det stilles strenge krav til nettselskapene ved lignende hendelser i fremtiden.

[Dommen fra Høyesterett kan leses her.](#)

OSLO TINGRETT - SPØRSMÅL OM STRØMTJENESTER ER I STRID MED FORSKRIFT OM KRAFTOMSETNING OG NETTJENESTER

Oslo tingrett avsa 25. januar 2022 dom i favør av staten ved Energiklagenemda i spørsmålet om strømtjenestene "Lik betaling" og "Strømkonto", levert av henholdsvis Norgesenergi AS og Fortum Strøm AS og Fortum Markets AS, er i strid med Forskrift om kraftomsetning og nettjenester (FOR-1999-03-11-301, heretter "avregningsforskriften"). Disse tjenestene innebærer at kundene betaler inn et beløp hver måned til en kundekonto som skal dekke kostnader til strømleveranse og eventuelt nettleie. Det betales inn et likt beløp hver måned gjennom året, noe som betyr at månedsprisen er henholdsvis høyere i sommerperioden og lavere i vinterperioden enn den løpende prisen for strøm og nettleie. Formålet er å jevne ut kundens årlige betalinger.

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) har i senere tid pålagt flere strømleverandører å avvikle denne typen strømvtaler da avtalene etter RMEs mening ikke er i henhold til avregningsforskriften. I følge forskriften gjelder det begrensninger på adgangen til forskuddsfakturering av både strøm og nettleie. Norgesenergi AS, Fortum Strøm AS og Fortum Markets AS argumenterte for at tjenestene faller utenfor forskriften, og at tjenestene dermed var lovlige. Tingretten ga imidlertid staten fullt medhold, og konkluderte med at strømtjenestene skal anses som "fakturering av elektrisk energi etter forskriften", at de aktuelle tjenestene omfattes av forskriftens virkeområde og at kraftselskapene derfor ikke har anledning til å fakturere kundene basert på stipulert forbruk. •

WIKBORG | REIN

OSLO | BERGEN | LONDON | SHANGHAI | SINGAPORE

wr.no